

ud fra, at den Resolution, som derom blev vedtaget paa det omtalte store Møde i Odense, vil blive tilstillet Skoleudvalget, og jeg vil bede baade den højtærede Undervisningsminister og Udvalget om at tage denne Resolution under den velvilligste Overvejelse. Grundtrækkene i den er, at Forældrene helt og holdent maa have Ansvaret for deres Børns Undervisning; de har selv taget denne Sag i deres Haand, de bekoster den selv, saa vidt deres Evner rækker, og derfor ønsker de ogsaa at have Ansvaret for de Resultater, som kommer ud deraf. Endvidere ønsker man fra den Side, at der ikke saaledes som i Lovforslaget skelnes mellem private Skoler, der ejes af en enkelt Mand, og Skoler, der ejes af en Forældrekræds; man ønsker, at disse to Skoleformer maa komme ind under samme Tilsynsregler, som gælder for Friskoler. Endvidere ønsker man, at Lovforslagets Bestemmelse om det særlige Tilsynsudvalg for Friskolen, der skal tiltrædes af to af Skolekommissionens Medlemmer, bliver udformet saaledes, at de to Medlemmer fra Skolekommissionen ikke alene kan kræve f. Eks. en Lærer fjernet fra den frie Skole eller i alt Fald kan kræve, at Sagen indankes for Skoledirektøren, saa at det muligvis ender med, at Læreren fjernes mod Forældrenes Villie. Jeg vil indrømme den højtærede Undervisningsminister, at her er et Punkt, hvor det er vanskeligt at finde en praktisk Udformning; jeg kunde tænke mig, at den bedste Løsning vilde være, om den frie Skole kunde faa sit eget Overtilsyn, saaledes at dette ikke falder sammen med den offentlige Skoles Overtilsyn. Dernæst kræves det i Resolutionen, at der kun føres Tilsyn med de praktiske Skolefag: Regning, Skrivning, skriftlig og mundtlig Dansk. Hvis Skolen kan opnaa dette, vil overmaade meget være vundet. Og man kan roligt gøre det. Den danske Friskole staar absolut ikke tilbage for den offentlige Skole, heller ikke i sin praktiske Virksomhed. Endelig udtales der i Resolutionen Ønske om, at hjemmeunderviste Børn har samme Ret som Børn i den almindelige Privatskole. Denne Resolution vedtoges enstemmigt i Odense af en meget stor Kreds af danske Friskolefolk.

Jeg vil slutte med at henstille til den højtærede Undervisningsminister og Udvalget at tage disse Spørgsmaal under saa velvillig Overvejelse som muligt.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Det ærede Medlem, der nu talte (J. Jacobsen), lyste saa smaat efter min Stilling til den Koldske Skole, hvad det praktiske angaar. I den Anledning vil jeg gerne oplyse, at jeg i den store Skolekommission mange Gange har udtalt mig sympatisk overfor den Koldske Skole og aabent lagt for Dagen, at den efter min Mening har haft en overmaade heldig Indflydelse paa Opdragelsen her i Danmark; men deri ligger naturligvis ikke, at jeg i alle Henseender er Tilhænger af Kolds og Grundtvigs Pædagogik.

Dernæst vil jeg gerne have Lov til at sige, at det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne (Chr. Sogaard), forbavsede mig ikke lidt ved de meget stærke Krav, han fremsatte om at faa Kolds og Grundtvigs Ideer ført ud i Praksis ved det foreliggende Lovforslag, for det er jo slet ikke i Overensstemmelse med Venstres Program paa Skolens Omraade. Venstres Program paa Skolens Omraade siger — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg læse nogle Linier op —: „Folkeskolen bør stedsde være Genstand for Statens særlige Forsorg, da den langt overvejende Del af Landets Børn dér søger sin Undervisning og ikke har Raad til at faa den synderlig forøget siden; men Staten bør dog ogsaa støtte saadanne private Skoler, som i Henseende til Undervisningens Omfang og Art og hele Indretning fuldt ud staa Maal med Folkeskolen, thi derved fremmes den pædagogiske Frihed til Gavn for Landets Undervisning som Helhed.“ Jeg forstaar dette Program saaledes, at Venstre paa en Gang ønsker Folkeskolen saaledes, som vi hidtil har kendt og udviklet den, og desuden Hensyntagen til den frie Skole, det, vi kalder den Grundtvigske Friskole, naar den staa Maal med den offentlige Skole; og dertil kræves dog, at der maa være nogle til en vis Grad sagkyndige Dommere, for at man kan faa at vide, om Samfundet kan være tilfreds med den Standard, man er naaet til i den private af Staten støttede Skole.

Undervisningsministeren (Nina Bang): Jeg vil takke de ærede Talere, som har udtalt Tilslutning til det foreliggende Lovforslag enten i dets Helhed eller dog i visse af dets Dele, og som har tilkendegivet deres Beredvillighed til at arbejde med paa Lovforslagets Gennemførelse. Der er dels fremsat nogle almindelige Betragtninger ved denne Lejlighed, og dels er der taget enkelte Detailspørgsmaal op, som ogsaa var